

З ТВОРІВ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ ПРО ВЕЛИКДЕНЬ

У вірші “Восстав от гроба” Т. Шевченко писав, як вороги Христа намагалися вбити “Правди Слово, Святої Правди і любови”, що зорею зійшло над Вифлиємом, а тому на Голгофі розп’яли “Сина Божія во Плоті” Але марними були зусилля всіх темних сил:

А Ти
Восстав от гроба! Слово
встало,
І слово правди понесли
По всій невольничій землі
Твої Апостоли святії.

Продовжуючи думку нашого Кобзаря, П. Карманський у поезії “Містерія Голгофи” стверджував, що:

По всі часи Господь
Голгофу
Поклав основою під храм.

Леся Українка вважала, що:

Завжди терновий вінець
буде краший,
ніж царська корона.
Завжди величніша путь
на Голгофу, ніж хіл
тріумфальний.

Українська поетка задумалася над причинами і наслідками зради Юди. У своїй драматичній поемі “На полі крови” вона змалювала христопродавця вже після його зради, розп’яття і воскресіння Ісуса Христа. Відійшовши від біблійної розповіді, Леся Українка показала Юду звичайним селянином, який на свої зрадницькі 30 срібняків купив поле (звідси символічно — “На полі крови”) та обробляє його, зовсім не відчуваючи ні глибини, ні тягаря свого злочину. Юда спокійно говорить, а тому стає ще страшніше за його зраду, ще моторніше звучить його розповідь про свою зраду:

Так само продають їх,
як і все,
як гуси, як худобу:
поторгують
і вдаряють по руках.
Ти ж думав як?
А потім з руки у руки
віддають їх
тому, хто купить.
От і все. Не бачив?

Таким ницим і приземленим постає образ Юди у драматичній поемі.

Якщо Леся Українка задумалася над причинами зради (матеріальні вигоди), то священик В. Мельник (як письменник він виступав під псевдонімом В. Лімниченко) родом із села Небилів теперішнього Рожнятівського району Івано-Франківської області — над проблемою юрби, масового психозу. У проповіді “Кого з двох ви бажаєте!” поновому розглянув біблійну розповідь про суд Понтія Пілата над Христом. На своє запитання, “Кого йому звільнити — Ісуса Христа чи розбійника Варавву?” — натовп відповів: “Варавву” Цю відому сцену письменник спроектував на сумнозвісну подію — 1939 р. В одному селі його мешканці свої релігійні потреби відбували у маленькій каплиці, в якій служив старенький священик-монах, бо до церкви було досить далеко. Після приходу більшовиків новий начальник села наказав священику протягом доби ліквідувати каплицю і покинути село. На цю звістку до

комуніста Лисиченка прийшло 60 селян з проханням не закривати каплиці. І тут сталося непередбачене. Як пише В. Мельник-Лімниченко, “комуніст вийшов на поріг „анку людям назустріч, вислухав їхнє прохання, а потім ушкварив палку промову, що кінчалася ось такими словами: ”Тепер рішайте: що ви хочете? Чи хочете каплиці і старого попа, чи те все, що бачите перед собою: всю господарку монахів? Якщо хочете цю господарку, беріть, що бачите перед собою! Це все — ваше! Корова, коні, свині, збіжжя — все, що тут бачите, це все ваше! Вибірайте!”

Наслідок тієї облудної промови був таким, що всі, хто прийшов, за винятком шістьох..., кинулися грабувати господарку, забуваючи про каплицю і священика...

В. Мельник-Лімниченко на цьому прикладі добре розкрив масовий психоз, під впливом якого люди роблять не те, що хочуть, і за що пізніше каються.

Українські письменники часто воскресіння Ісуса Христа пов'язували із воскресінням України, її національним і державним відродженням. О. Олесь у вірші “Воскресла Україна” писав, що “дзвони лунають і світу сповіщають”:

Воскресла, воскресла Вона!
Воскресла, як мрія,
оплакана кров'ю,
Згадалась як казка,
забута давно,
Вернулась, як бранка,
в свій стан з хорутвою.
Влетіла, як пташка,
весною в вікно.
Воскресла, воскресла!
Це друге ясне
воскресіння Христа!

Юрій Шкрумеляк написав вірш “Сонце веселиться”, в якому розповів, як на Великдень у церкві невинні діти заспівали:

Радуйся, Вкраїно,
Радуйся, наш світе!
Як воскрес із гробу
В третій день Син Божий,
Так воскресне доля,
Впаде міль ворожа!
Як піднялась Правда
В славі світлій, пишній, —
Так нам Україну
Підніме Всевишній!

Під час Богослужіння звучить антифон, пісня, яку виконують два хори або хор і соліст. Цю релігійну форму вибрала Дарія Михальчишин, щоб у своєму “Великодньому антифоні” сказати, за що і за кого ми повинні молитися, щоб вільною і щасливою була наша Україна. Поетка закінчує свій вірш такими словами:

Радіймо! Христос воскрес!
Молімося: Хай брат
обніме брата,
І руку дасть сестра
сестрі,
Бо ж шлях у нас важкий,
Бо треба нам і єдності,
і сили,
Щоб сонцем вічним засіяв
наш волі Храм
На рідній Україні.
Радіймо! Христос воскрес!

Івано-Франківськ